

Gemeente Stichtse Vecht
t.a.v. college van Burgemeester en Wethouders
Postbus 1212
3600 BE Maarssen
per mail: susan.van.hoegge@stichtsevecht.nl
Info@stichtsevecht.nl
Cc: alies.bakker@stichtsevecht.nl

Stichtse Vecht, 22 mei 2024

Betreft: adviesaanvraag Verordening en beleidsregels re-integratie Participatiewet 2023

Geacht college,

Hierbij stuur ik u ons advies met betrekking tot uw adviesaanvraag 'Verordening en Beleidsregels Re-integratie Participatiewet 2023' (hierna: verordening), die ons is toegezonden in april 2024. Voor deze adviesaanvraag is afstemming gezocht met de seniorenraad Stichtse Vecht en geput uit het eigen netwerk en de eigen ervaring van leden rondom dit onderwerp. Allereerst willen we erkennen dat we zien dat in deze verordening al veel werk zit en dat we bovendien het idee hebben dat dit de inwoners van Stichtse Vecht zeker ten goede komt. Vanwege het feit dat deze verordening al regionaal is afgestemd binnen de U16, zullen we niet te diep inzoomen op alle verschillen. We hebben echter een paar punten die wij belangrijk vinden om mee te geven, welke we hieronder zullen toelichten.

Iedereen telt mee

Goed werk voor iedereen, is essentieel voor de brede welvaart. Het is bevorderlijk voor de kwaliteit van leven van individuen, voor de economie en voor de samenleving als geheel.

Hoewel we in de Stichtse Vecht procentueel gezien onder het landelijk gemiddelde zitten voor wat betreft werkloosheid, staan nog een ruim aantal inwoners in onze Gemeente langs de kant. Het gaat om 1420 mensen met een WW-of u Bijstandsuitkering en 2.170 inwoners met een arbeidsongeschiktheidsuitkering (bron: Kernfoto's Stichtse Vecht 2024). Hoewel het niet realistisch is om te verwachten dat al deze mensen aan (betaald) werk geholpen kunnen worden, is de Adviesraad van mening dat de gemeente Stichtse Vecht hoge prioriteit moet geven om deze inwoners te activeren via (bij voorkeur betaald) werk.

Ons inziens zijn de volgende punten belangrijk:

Hardheidsclausule

In de verordening is een hardheidsclausule opgenomen. De hardheidsclausule is bedoeld voor onbillijkheden van overwegende aard die zich in bepaalde gevallen bij de toepassing van de participatie verordening kunnen voordoen.

De adviesraad is blij dat er een hardheidsclausule is opgenomen in de verordening. De adviesraad sociaal domein adviseert dat de hardheidsclausule ruimhartig wordt toegepast. In de praktijk vallen sommige

kwetsbare werkzoekenden niet binnen de doelgroepen. Denk bijvoorbeeld kwetsbare jongeren (Nuggers) die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt, maar die doordat ze bij hun ouders wonen geen uitkering kunnen aanvragen.

De adviesraad beveelt ook aan dat er, in de toepassing van de verordening, rekening wordt gehouden met de menselijke maat, zowel bij het inzetten van middelen om werkzoekenden te begeleiden naar werk, als bij het verkrijgen van uitkeringen en toelagen. Dit is niet altijd een gemakkelijke opgave, en consultants dienen hierin getraind te worden. Dit wordt ook onderstreept in het advies 'Uitvoeringstoets participatiewet in balans', van VNG realisatie (d.d. juli 2023), waarin staat dat het bieden van maatwerk vooral vraagt om (andere) vaardigheden van medewerkers en een organisatiecultuur waarbinnen maatwerk gefaciliteerd en gestimuleerd wordt.

Goede toepassing van instrumenten en voorzieningen

De Gemeente heeft als taak om werkzoekenden in haar gemeente aan het werk te helpen. In de participatieverordening staan verschillende instrumenten en middelen beschreven hoe de gemeente hier aan gaat voldoen.

Loonkostensubsidie: De adviesraad is blij om te zien dat de regeling met betrekking tot loonkostensubsidie is vereenvoudigd. Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat loonkostensubsidie een zeer effectief instrument is om werkzoekenden met een beperking aan het werk te helpen, en dat het de samenleving meer baten dan kosten oplevert.

Job coaching: De adviesraad leest dat er job coaches worden ingezet om werkzoekenden te begeleiden naar werk. De adviesraad merkt hierin op dat de kwaliteit van de job coaching hierbij erg belangrijk is, zeker voor mensen met fysieke beperkingen. Wij adviseren om regelmatig de opgenomen voorzieningen en dergelijke te evalueren gericht op effectiviteit alsook op mate van uitvoerbaarheid.

Kinderopvang: In de verordening staat dat het college ondersteuning kan bieden bij het vinden van kinderopvang. De adviesraad vraagt zich af hoe concreet en realistisch dit is, gezien de huidige druk op de kinderopvang.

Goedkoopst versus passend In de verordening staat dat de gemeente de goedkoopst adequate voorziening aanbiedt. Hoewel het goed is om te letten op de kosten, vraagt de adviesraad zich hierbij af of er alleen naar de goedkoopste voorziening gekeken wordt, of ook naar de kwaliteit van de voorziening. Onze mening is dat de meest passende voorziening leidend zou moeten zijn, en niet de goedkoopste voorziening. De kwaliteit van de voorzieningen dient te worden gewaarborgd.

Social Return On Investment

Ten slotte heeft de adviesraad kennis genomen van het feit dat de Gemeente Social Return On Investment (SROI) als instrument inzet om werkzoekenden aan het werk te helpen. Social Return is het vaststellen en uitvoeren van sociale voorwaarden bij inkoop- en aanbestedingstrajecten. Iedere opdrachtnemer van de gemeente Stichtse Vecht zou ons inziens, als dit mogelijk is, naast het uitvoeren van de opdracht iets sociaals terug kunnen doen voor de gemeente. De adviesraad merkt op dat Social Return een zeer effectief

instrument is om, o.a. kosteneffectief werkzoekenden uit de gemeente, direct of indirect aan het werk te helpen. Opdrachtnemers van de gemeenten wordt gevraagd om sociale activiteiten, gericht op het toeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk, te verrichten. Het is tevens een instrument dat kan worden ingezet om andere sociale vraagstukken in de Gemeente aan te pakken, zoals armoedebestrijding, en gezondheid. De kernfoto's Stichtse Vecht 2024 laten helaas zien dat de gemeente Stichtse Vecht er de laatste jaren op achteruit is gegaan op veel sociale pijlers, zoals het aantal inwoners dat last heeft van eenzaamheid, moeite heeft met rondkomen, en problematische schulden heeft. Ook voor deze doelen kan SROI worden ingezet.

Oudere inwoners Stichtse Vecht

Stichtse Vecht vergrijsd. Steeds meer inwoners worden ouder en hebben behoefte aan zorg. De Gemeente dient voor zover zij hierop invloed heeft, mantelzorg te faciliteren. De adviesraad is het er dan ook mee eens dat wordt erkent dat ook mantelzorg door de oudere werknemer een reden kan zijn voor (tijdelijke) beperkte beschikbaarheid voor arbeid, Op dit moment voelt 13 % van de mantelzorgers zich overbelast in de gemeente Stichtse Vecht. Een ander aspect van de verordening die de oudere inwoner raakt, is de tegenprestatie voor een bijstandsuitkering die is opgenomen in de verordening: in dit verband is het goed om op te merken dat het belangrijk is dat de tegenprestatie goed geregeld en gefaciliteerd wordt door de gemeente. Dit geldt voor iedereen, maar met name voor de oudere inwoner, die dit vaak niet zelf kan regelen. Voor de ouder wordende inwoner is immers het zo breed mogelijk blijven participeren van essentieel belang. Onderzoek laat zien dat daarmee het welbevinden toeneemt en ook de zorgbehoefte wordt vertraagd. Ervaring leert dat het simpel opdragen van een tegenprestatie niet leidt tot optimaal resultaat. Wij pleiten ervoor dat er samen wordt gewerkt met lokale welzijnsorganisaties zoals Momenz om ervoor te zorgen dat er met name voor de ouderen, voldoende mogelijkheden zijn voor de tegenprestatie.

Graag is de adviesraad bereid tot een mondelinge toelichting bij onduidelijkheid of aanvullende vragen en zien met belangstelling uit naar de reactie van het college.

Wij verzoeken u om ons advies op te nemen in het Raadsinformatiesysteem ten behoeven van de gemeenteraad en zien uw reactie graag tegemoet.

Met vriendelijke groet
Namens Adviesraad Sociaal Domein SV

Paul Vriend
Vicevoorzitter

In afschrift aan: Seniorenraad SV